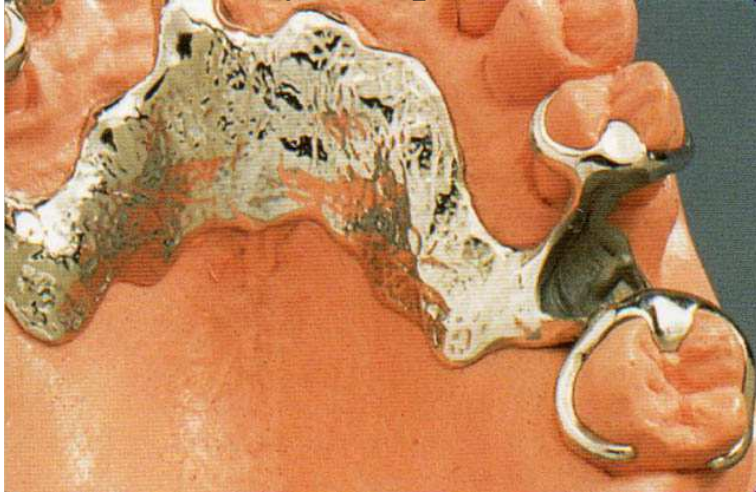
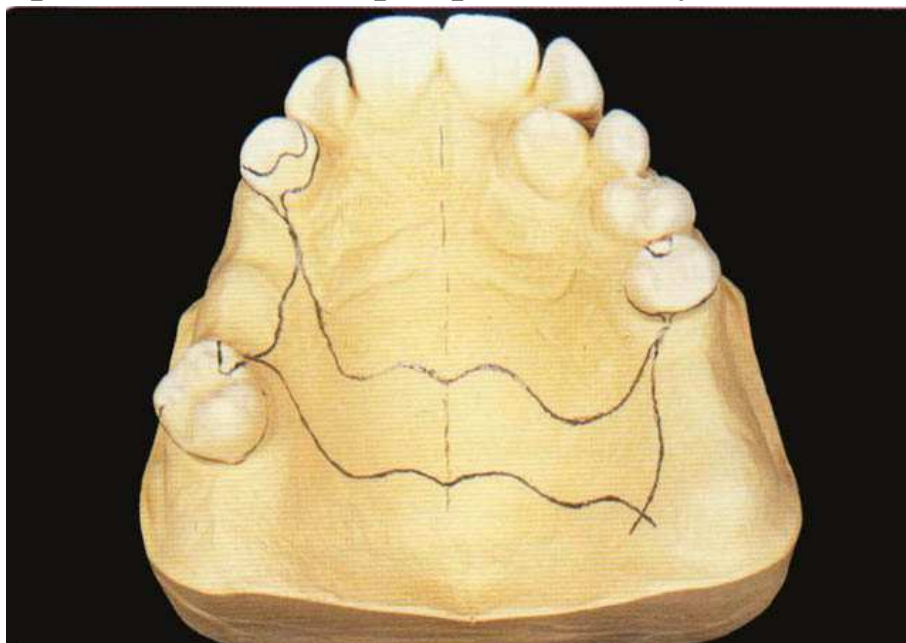

Піднебінна дуга верхньої щелепи

Типовий «раціональний» базис

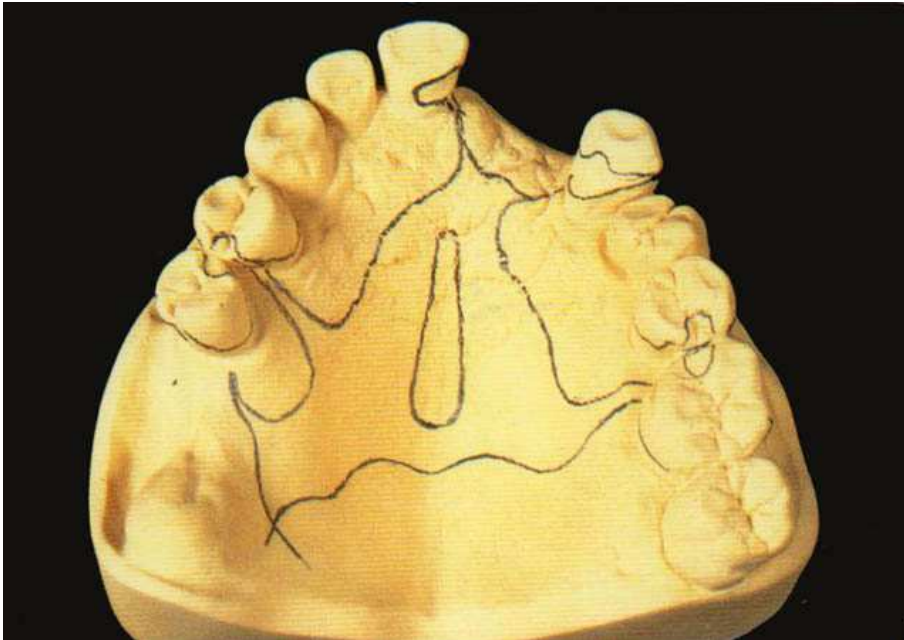
На верхній щелепі можливі трансверзальні (поперечні) з'єднання (піднебінна дуга, підковоподібна дуга), скелетована дуга і піднебінна пластина. Визначення "раціональна пластина" не відноситься до спеціального типу протезів. Воно свідчить тільки про те, що піднебінна пластина протеза була раціональна: наприклад, зменшена з дистального боку в напрямі зубного ряду. Такі поняття, як стрічкова, комірня або дірчаста пластина сьогодні не можна більше вживати. Назва стрічкова пластина відноситься до тих часів, коли металеві пластини виготовлялися методом штампування. Застосування комірних пластин, що покривають краї ясен, протипоказане, оскільки вони перешкоджають самоочищенню. Те ж саме стосується і дірчастих пластин, в яких вільне місце в ділянці піднебіння приносило більше недоліків, ніж переваг. Площа литих базисів верхньої щелепи не повинна занадто скорочуватися навіть при ідеальній опорі протеза на зуби. Відповідно до цього, по-

перечні піднебінні дуги, ширина яких менше 10 мм, є критичними.

Трансверзальне з'єднання не менше 10 мм!

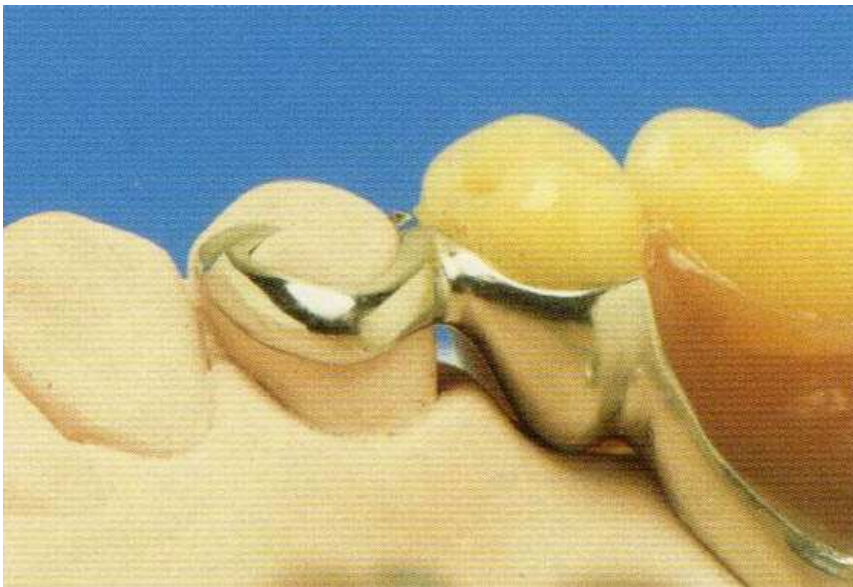
Завжди важко зробити стабільну і міцну опору, одночасно не обмежуючи важливі функції занадто великою дугою. Передня ділянка піднебіння потрібна язика для орієнтування (утворення звуків, ковтання). Важливі функції зберігаються тільки в тому випадку, якщо ця зона залишається непокритою і може виконувати свою функцію. Відчуття температури, консистенції і смаку їжі залежить від безпосереднього контакту язика з передньою ділянкою піднебіння. Під час прийому їжі складки піднебіння збільшують площу тертя. Тут же відбувається перевертання розжованої їжі. З цих причин треба уникати розташування піднебінної дуги в передній частині піднебіння. Кращим місцем для піднебінної дуги протеза є заднє, що проходить горизонтально, плоске склепіння піднебіння з кістковою основою і великою стійкістю до атрофії.

*Дотримуйтеся
мінімальної від-
стані між про-
тезом і приший-
ковим краєм
ясен*

Про вимогу не покривати маргінальний пародонт вже згадувалося. Відстань металевого базису до ясенного краю має складати мінімум 4 мм. У ділянці переходу до сідлоvidної частини, протез повинен займати стільки місця, скільки б займав природний зуб. Цього можна досягти, якщо перший штучний зуб протеза оформити у вигляді проміжного зуба мостовидного протеза, утворюючи точковий контакт з яснами. Початок сідлоvidної частини протеза зміщується на один зуб далі.

На відміну від підковоподібної форми дуги, що проходить у ділянці бічних зубів поперечна дуга безпосередньо сполучає протилежні сідлоvidні частини протеза.

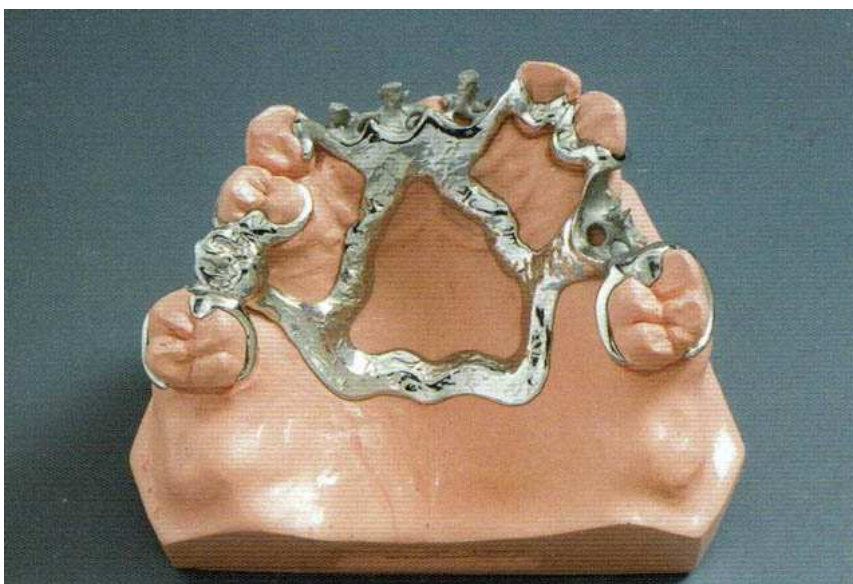
Оформлення першого штучного зуба у вигляді проміжного зуба мостовидного протеза

Коротше з'єднання є одночасно і стабільнішим, наприклад, при двосторонніх кінцевих дефектах (І клас Кенеді).

Підковоподібний литий базис

У цьому випадку середня ширина поперечної піднебінної дуги відповідає довжині зубного ряду штучних зубів! Для дуже витонченої і тонкої дуги рекомендується застосовувати надміцні сплави.

Ажурне виготовлення: скелетований литий базис з трансверзальним з'єднанням

Максимальне жувальне навантаження не повинне деформувати чи надмірно розгинати протез. У ситуації з включеними дефектами середня ширина дуги відповідає довжині включеного дефекту (III клас Кенеді). Дугу краще зробити трохи ширшою до передньої частини піднебіння, щоб досягти кручення профілю (тривимірна форма базису). Завдяки цьому збільшується стабільність і не змінюється товщина матеріалу. У бічних зонах піднебіння, висхідних до альвеолярного гребеня, жувальну силу треба компенсувати помірно. Ці ділянки мають похилу поверхню. Найефективніше жувальне навантаження переносить дистальна ділянка піднебіння. Тут піднебінна дуга верхньої щелепи знаходить ідеальну опору.

*Значний,
збільшений у*

дистальний бік литий базис розвантажує опорні зуби

Допоміжні маркування на моделі спрощують розмітку піднебінної дуги. Після нанесення середньої лінії, за допомогою циркуля перевіряється її рівномірність, *симетрична* форма. Виходячи з міркувань функції і естетики, піднебінна дуга не повинна проходити по піднебінню діагонально. Її перпендикулярне розташування до *Sutura palatina mediana* (серединний піднебінний шов) створює в результаті бажане симетричне оформлення. Воно сприймається пацієнтами краще, ніж краї дуги, що діагонально проходять по піднебінню. При I і II класі Кенеді в бік сідловидних частин дуга протеза оформляється ширшою. За наявності низьких альвеолярних гребенів необхідно збільшити загальну площу протеза (дуги і сідловидних частин), яка протидіє силам зміщення.

Малюнок зубів, що підлягають навантаженню

Необхідно також враховувати топографічні дані піднебіння (Torus palatinus, структура слизової оболонки). Лікар-стоматолог вказує, які ділянки не повинні піддаватися навантаженню. Передній край дуги не повинен перетинати піднебінні складки. Вони повинні або перекриватися, або залишатися повністю непокритими. Дистальний край дуги в ділянці середнього піднебінного шва не має бути загостреним або знаходитися занадто віддалено. Мінімальна відстань до А-лінії має складати 5 мм.